

Intentieverklaring crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams

Werkgeversorganisaties, vakbonden, gemeenten, UWV, onderwijs, SBB en de ministeries van OCW en SZW kiezen voor een nieuwe aanpak om de gevolgen van de crisis het hoofd te bieden en mensen op weg te helpen naar ander werk en ondernemers te helpen bij het invullen van hun vacatures in deze bijzondere tijd. Met regionale mobiliteitsteams bieden we door middel van een gezamenlijk aanpak passende begeleiding naar werk voor mensen, die als gevolg van COVID 19 ontslagen gaan worden, in onzekerheid verkeren en extra ondersteuning nodig hebben.

Binnen het regionale mobiliteitsteam bundelen we de krachten en benutten we elkaars kennis en kwaliteiten optimaal. Omdat deze gezamenlijke aanpak nieuw is, willen we werkende weg bezien wat nodig is om succesvol te zijn. Daarbij zullen de voorlopige inhoudelijke kaders uit het bijgevoegde werkdocument 'aanpak aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams' aangescherpt worden op basis van de kennis en ervaring die worden opgedaan bij de uitvoering.

Binnen het regionaal mobiliteitsteam werken we op gelijkwaardige wijze samen. Daarbij heeft iedere partij zijn eigen inzet, expertise/professionaliteit, verantwoordelijkheid en identiteit.

De afspraken in deze intentieverklaring zijn bedoeld als gezamenlijk uitgangspunt voor de start van de lerende aanpak. De landelijke stuurgroep mobiliteit bespreekt knelpunten aan de hand van de signalen vanuit de regionaal samenwerkende partners over de samenwerking en voortgang en stuurt bij waar nodig.

Ondersteuning en begeleiding naar nieuw werk als onderdeel van het 3de steun en herstellepakket¹.

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de Nederlandse economie en arbeidsmarkt. Ondanks het uitgebreide steunpakket voor bedrijven kan niet worden voorkomen dat mensen ontslagen worden en bedrijven failliet gaan. Het kabinet heeft met een omvangrijk herstellepakket aanvullende maatregelen getroffen, zodat werkgevers en werkenden kunnen inspelen op de veranderende economische situatie. Als onderdeel van het sociaal pakket van het herstellepakket wil het kabinet passende begeleiding geven bij het zoeken naar nieuw werk en inkomen aan mensen die nu in onzekerheid verkeren.

Werknemers en bedrijven die worden gereorganiseerd in sectoren waar de werkgelegenheid sterk terugloopt, worden geholpen door de werkgevers(organisaties) en vakbonden. Daarbij kan onder andere een beroep gedaan worden op sociale plannen (als die er zijn), middelen uit sectorfondsen, de scholingsmogelijkheden uit het pakket NL leert door en de middelen voor sectorale aanpakken bij van werk naar werk. Gemeenten en UWV zullen extra middelen ontvangen voor hun reguliere werkgevers- en werkzoekendendienstverlening. Ook zijn er extra middelen voor gemeenten, UWV en sociale partners voor kortdurende bij- en omscholing via praktijkleren in het mbo, waarbij werken wordt gecombineerd met het doen van een deel van een mbo-opleiding. In het kader van de aanpak jeugdwerkloosheid ontvangen gemeenten en scholen extra middelen om kwetsbare schoolverlaters te ondersteunen naar vervolgonderwijs en werk. En met werkloosheid bedreigde mbo-studenten die hun leerbaan (bbl) of stage (bol) dreigen te verliezen, kunnen gebruik maken van de dienstverlening van SBB en de extra inzet in het kader van het actieplan stages en leerbanen, waarvoor middelen beschikbaar zijn gesteld uit het tweede steunpakket.

Gezamenlijke inzet: Aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams.

Voor een deel van de mensen is deze reguliere begeleiding en zijn de reguliere maatregelen onvoldoende en is er meer aanvullende dienstverlening naar werk nodig. Voor deze mensen is er een nieuwe aanpak in regionale mobiliteitsteams van werkgeversorganisaties, vakbonden, gemeenten en UWV, in nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen en SBB. Met behulp van 35 regionale mobiliteitsteams wordt er een landelijk dekkend netwerk (zowel fysiek als digitaal) opgezet voor van werk(loosheid) naar werk begeleiding voor mensen en werkgevers die hiervoor

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/09/23/uitwerking-aanvullend-sociaal-pakket>

extra ondersteuning nodig hebben. Vakbonden en werkgeversorganisaties zullen bepalen hoe ze hun capaciteit in relatie tot de 35 arbeidsmarktregio's gaan organiseren.

Werkgeversorganisaties, vakbonden, gemeenten en UWV werken in de regionale mobiliteitsteams op gelijkwaardige wijze samen en stemmen hun activiteiten af, gegeven ieders rol daarin. Deze gelijkwaardigheid houdt in dat er begrip is voor ieders inzet, expertise/professionaliteit, verantwoordelijkheid en eigen identiteit. Binnen de teams is elke partij herkenbaar, voert de activiteiten zelfstandig uit en werken de partijen samen. De activiteiten vinden plaats onder voorzitterschap van een gezamenlijk ingestelde operationeel coördinator. In onderlinge afstemming wordt de gewenste dienstverlening aangeboden, gericht op kansrijk werk.

De organisaties binnen de regionale mobiliteitsteams kunnen daarbij - aanvullend op voorliggende voorzieningen - gebruik maken van alle beschikbare instrumenten, alsook de extra middelen voor kortdurende bij- en omscholing via praktijkleren in het mbo. Wij noemen dit de gezamenlijke 'menukaart' met een ontschot instrumentarium. Hiermee wordt het type dienstverlening dat de persoon ontvangt niet bepaald door het al dan niet hebben van een uitkering, het type uitkering of het behoren tot een specifieke doelgroep, maar door wat er nodig is om de persoon weer aan het werk te krijgen. Op deze manier wordt meer dienstverlening beschikbaar voor bijvoorbeeld mensen die nog werk hebben maar met werkloosheid bedreigd worden. Zij kunnen, afhankelijk van de behoefte, preventief gebruik maken van instrumenten die normaal gesproken uitsluitend bestemd zijn voor bijvoorbeeld mensen met een ww- of bijstandsuitkering.

Aanvullende crisisdienstverlening via regionale mobiliteitsteams vraagt om intensieve samenwerking tussen vakbonden FNV, CNV en VCP, werkgeversorganisaties VNO-NCW, MKB Nederland en LTO Nederland, UWV, gemeenten (G4, G40, VNG, Divosa), Cedris, MBO Raad, NRTO, SBB, Ministerie van OCW en Ministerie van SZW. Daarbij werken zij ook samen met andere partijen op de regionale en sectorale arbeidsmarkt², waarbij de regie ligt bij de organisaties die deel uitmaken van het regionale mobiliteitsteam.

De partijen komen het volgende overeen:

Doel:

Het doel van de aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams is dat mensen die als gevolg van COVID 19 in onzekerheid verkeren en hun baan dreigen te verliezen of recent hebben verloren, zo veel mogelijk direct naar nieuw werk gaan en dat zij daarbij waar nodig gericht worden geholpen. Hiermee willen we werkloosheid voorkomen dan wel zo kort mogelijk laten duren en bedrijven c.q. sectoren ondersteunen bij de van werk naar werk begeleiding van personeel en voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel. De partijen verbonden aan deze intentieverklaring onderschrijven dit doel en zetten zich daarvoor in.

Inzet en acties van partijen op landelijk niveau:

- Deze intentieverklaring is tevens het verzoek voor de vakbonden, werkgeversorganisaties, gemeenten en UWV in de arbeidsmarktregio's om met de gefaseerde implementatie van de regionale mobiliteitsteams te starten.
- Het werkdocument 'aanpak aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams' bevat de voorlopige inhoudelijke kaders en de fasering voor deze implementatie.
- De implementatie verloopt gefaseerd, waarbij er werkende weg geleerd wordt.
- Vakbonden en werkgeversorganisaties bepalen hoe ze hun inzet in gezamenlijkheid of alleen in relatie tot de 35 arbeidsmarktregio's gaan organiseren en aansturen.

² Gelet op de doelgroep van de crisisdienstverlening zal vooral betrokkenheid vanuit het mbo aan de orde zijn voor het behouden of verkrijgen van werk. Laat onverlet dat in de regio ook hogescholen en universiteiten en andere scholingsinstellingen aangesloten kunnen worden. Niet alleen in het licht van bij- en omscholing maar ook als afgestudeerden ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk als onderdeel van de aanpak Jeugdwerkloosheid. Voor de verdere uitvoering zal er afstemming plaatsvinden met VH en VSNU.

- De landelijke stuurgroep mobiliteit volgt de implementatie intensief tijdens in eerste instantie tweewekelijkse bijeenkomsten. Op basis van de hier opgedane ervaringen kan de aanpak werkende weg worden aangescherpt. De landelijke stuurgroep bewaakt aan de hand van de signalen vanuit de regionaal samenwerkende partners de voortgang van de regionale samenwerking en treedt op waar nodig. Waar nodig wordt de regeling aangepast.
- Over de financiering van de aanvullende crisisdienstverlening door de regionale mobiliteitsteams wordt een landelijk kader opgesteld. Er komt een kassiersfunctie die de beschikbare budgetten (lees geldstromen) voor de ontschotte menukaart, de bemensing van de regionale mobiliteitsteams, de tijdelijke impuls re-integratie banenafpraak en voor de inkoop van opleidingen bij mbo-instellingen voor de brede groep met werkloosheid bedreigden en werkzoekenden beheert. Overigens zijn er ook private mbo-instellingen die gebruik kunnen maken van de betreffende middelen.
- Op verzoek van SZW zal UWV deze kassierfunctie gaan uitvoeren op basis van de landelijke afspraken en kaders die we opnemen in een nieuwe regeling. UWV gaat niet zelf over de verdeling en inzet van de middelen, dat is onderdeel van de kaders die SZW meegeeft. Dit betekent dat over het budgetbeheer (budget, verplichtingen en betalingen) en de informatievoorziening daaromtrent tussen enerzijds de verschillende partners van de regionale mobiliteitsteams en anderzijds de kassier nadere afspraken moeten worden gemaakt die aansluiten bij de nieuwe regeling.
- UWV en de centrumgemeenten ontvangen nog in 2020 (en ook in 2021) een bijdrage om voorbereidingen voor de implementatie te starten. Vakbonden en werkgeversorganisaties dienen voor hun organiserend vermogen en de bemensing van de teams bij SZW een aanvraag in. Op basis hiervan wordt door vakbonden, werkgeversorganisaties, UWV en gemeenten in regionaal verband afgestemd wat de rolverdeling is en hoe deze capaciteit wordt ingezet.
- Een aantal onderdelen uit het bijgevoegde werkdocument 'aanpak aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams' zullen juridisch en financieel worden getoetst door het Ministerie van SZW en mogelijk vastgelegd in nieuwe regelgeving, waaronder: gegevensverwerkingen en -uitwisseling, aanvullende inzet en inkoop van instrumenten, financiering van fte's voor de uitvoering van de crisisdienstverlening en inzet van aanvullende instrumenten en de relatie met o.a. impuls Banenafpraak en praktijkleren in het mbo. Bij een ongunstige uitkomst van de juridische toets kan in overleg met de stuurgroep een partij hun bijdrage aan de regionale teams herzien.
- Een Brede Landelijke Werkgroep Mobiliteit bestaande uit vertegenwoordigers van de partners in de landelijke stuurgroep draagt zorg voor een brede communicatiestrategie, de ontschotte menukaart, de intakecriteria, de op te stellen regeling, de gegevensuitwisseling tussen partijen, de monitor en evaluatie en biedt verder ook praktische ondersteuning aan de samenwerkende partijen op regionaal en landelijk niveau en is vanuit die positie ook aanspreekpunt.
- Er wordt vanaf het begin een onderzoeksbureau ingezet om de resultaten van de voorgenomen regionale aanpakken in kaart te brengen.

Inzet en acties van partijen op regionaal niveau

- De centrumgemeente faciliteert vanuit haar regionale regiefunctie de inzet van de regionale mobiliteitsteams.
- Binnen de regio wordt het landelijke verzoek om een interdisciplinair mobiliteitsteam in te richten aanvaard en gemonitord. Het regionaal samenwerkingsgremium dat dit verzoek ter hand neemt, bestaat in ieder geval uit de wethouder van de centrumgemeente, de regionale of landelijke vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties en vakbonden, de regiomanager UWV, de vertegenwoordiger(s) van de betrokken onderwijsinstelling(en) en SBB. Dit kan een bestaand gremium zijn, maar ook een nieuw gremium als dat beter is voor de onderlinge afstemming. Gezamenlijk wordt hier in de arbeidsmarktregio een keuze in gemaakt.

- De deelnemers aan het regionale samenwerkingsverband gremium wijzen gezamenlijk de kwartiermaker aan die verantwoordelijk wordt voor het opzetten van het regionale mobiliteitsteam en tevens beoogd operationeel coördinator van dit team is.
- Bij het inrichten van het regionale mobiliteitsteam worden de voorlopige inhoudelijke kaders gevolgd uit het bijgevoegde werkdocument 'aanpak aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams', waaronder (niet uitputtend):
 - Bedoeld voor mensen die nu in onzekerheid verkeren en hun baan dreigen te verliezen of recent hebben verloren en ondersteuning nodig hebben om naar werk begeleid te worden. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om langs de lijn van de aanpak van de van werk(loosheid) naar werk dienstverlening hun reguliere dienstverlening voor de mensen die al langer in de uitkering zitten aanvullend invulling en vorm te geven. Het kabinet heeft als onderdeel van het sociaal flankerend beleid fors geïnvesteerd in de begeleiding door gemeenten voor de reguliere dienstverlening (Tweede Kamer brief d.d. 23-09-2020).
 - Het betreft aanvullende crisisdienstverlening. De werkzoekende die extra ondersteuning krijgt via de organisaties in het regionale mobiliteitsteam (altijd op vrijwillige basis), blijft formeel onder de verantwoordelijkheid vallen van de partij die de persoon heeft aangedragen voor crisisdienstverlening. Deze verantwoordelijkheid gaat over naar een volgende partij als iemand met werk bijvoorbeeld een ww-uitkering krijgt.
 - Om te bepalen wie in aanmerking komt voor aanvullende crisisdienstverlening van het regionale mobiliteitsteam, wordt bij de intake een selectie gemaakt aan de hand van een aantal selectiecriteria. De weging van de criteria dient in de praktijk vorm te krijgen (maatwerk).
 - Bij de inrichting van het regionale mobiliteitsteam wordt aangesloten bij de couleur regionale.
 - In het regionale mobiliteitsteam werken vertegenwoordigers van werkgeversorganisaties, vakbonden, gemeenten en UWV op gelijkwaardige basis samen. Dit houdt in dat er begrip is voor ieders inzet, expertise/professionaliteit, verantwoordelijkheid en eigen identiteit.
 - De communicatie in de regio sluit aan bij de communicatiestrategie die door de landelijke werkgroep is voorbereid en door de stuurgroep is vastgesteld. Daarbij geldt het uitgangspunt; zichtbaarheid van elke organisatie op zijn/haar eigen manier.
 - Binnen het regionale mobiliteitsteam is elke partij herkenbaar en voert de activiteiten zelfstandig uit en werken de partijen samen. De activiteiten vinden plaats onder het voorzitterschap van een gezamenlijk ingestelde operationeel coördinator. In onderlinge afstemming wordt de gewenste dienstverlening aangeboden, gericht op werk waar vraag naar is.
 - Het regionale mobiliteitsteam werkt in ieder geval nauw samen met de werkgeversservicepunten, NLWerktDoor, leerwerkloketten, zelfstandigenloketten, SBB (bijdrage aan het maken van mbo-scholingsarrangementen en het werven van leerbanen) en onderwijsinstellingen. Daarnaast is het aan de partners in het regionale mobiliteitsteam om de samenwerking te zoeken met andere relevante publieke en private partijen die een bijdrage kunnen leveren aan de dienstverlening en bemiddeling naar werk.
 - In het regionale mobiliteitsteam wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van kennis, arrangementen en instrumenten/scholingstrajecten die beschikbaar zijn vanuit de sectoren. Hierbij zal ook specifieke aandacht uitgaan naar de doelgroep banenafpraak.
 - Op hoofdlijnen kennen deze regionale mobiliteitsteams de volgende functionaliteiten, waarbij per arbeidsmarktregio wordt gekeken naar de nadere invulling op basis van de opgave/behoefte in de regio:
 - Makelaarsfunctie om bedrijven met vraag en aanbod bij elkaar te brengen.
 - Loopbaanbegeleiding.
 - Bemiddeling en matching.
 - Het aanbieden van (leer/werk)arrangementen.
 - Schakelfunctie naar regionale partijen met dienstverlening, zoals de dienstverlening van gemeenten op gebied van schulden en taal.
 - Schakelfunctie naar onderwijsinstellingen, leerwerkloketten en SBB indien er op-, om- of bijscholing nodig is.
 - Schakelfunctie naar sectoren en sectorale (scholings)arrangementen in aansluiting op de makelaarsfunctie.
 - Signaleren en doorschakelen naar arbeidsdeskundige.

- De organisaties in de regionale mobiliteitsteams kunnen, aanvullend op voorliggende voorzieningen, gebruik maken van de gezamenlijke 'menukaart' voor crisisdienstverlening en kortdurende bij- en omscholing via praktijkleren in het mbo³. Vanuit de tijdelijke impuls banenafspraken bevat de menukaart een specifiek onderdeel met instrumenten voor de doelgroep banenafspraken. Uiteraard kan het regionaal mobiliteitsteam ook gebruik maken van instrumenten die door andere partijen ter beschikking zijn gesteld, zoals door de provincie en het ministerie van OCW.
- Tweemaandelijks wordt er door het gremium gerapporteerd over de voortgang aan de landelijke stuurgroep mobiliteit (mede i.v.m. de uitnutting van de budgetten). Hiervoor wordt ook werkende weg in samenspraak met de startende arbeidsmarktregio's een landelijke monitorformat ontwikkeld. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de kwaliteit van de samenwerking en de effectiviteit van de ingezette instrumenten in relatie tot de middelen.

Slotbepalingen:

Inwerkingtreding

Deze intentieverklaring treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle partijen. De betrokken partijen krijgen middelen voor de inrichting van regionale mobiliteitsteams en een 'ontschot' budget. De aanpak wordt afgesloten met een regionaal evaluatierapport. Daarna kan op basis van de maatschappelijke noodzaak bepaald worden om de aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams aan te blijven bieden.

Deze intentieverklaring is niet in rechte afdwingbaar. De ondertekenende partijen VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO Nederland, FNV, CNV, VCP, UWV, VNG, G4, G40, Divosa, MBO Raad en NRTO, SBB, Ministerie van OCW, Ministerie van SZW nemen de uitvoering van alle in deze Intentieverklaring genoemde afspraken zo snel mogelijk ter hand. De partijen AWWN, Cedris, OVAL, VSNU, VH, NBBU en ABU steunen de voorgestelde aanpak.

Aldus overeengekomen en ondertekend op 30 november 2020.

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

(W. Koolmees)

Minister van OCW

(I.K. van Engelshoven)

Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

(B. van 't Wout)

³ Bij- en omscholing is ook mogelijk via andere onderwijsvormen.

VNO-NCW

MKB Nederland

LTO Nederland

FNV

CNV

VCP

UWV

VNG, G4 en G40

Divosa

MBO Raad en NRTO

SBB